

**Valsts aģentūras
«Latvijas Neredzīgo bibliotēka»**

Informatīvais izdevums

JAUNIE VĀKI

Nr. 2011/02 (06)

Rīga

Katalogs izdots Braila raksta nodaļā
Juglas ielā 14, Rīga, LV-1024
Tālrunis: 67522131, 29137112 (Gunta Bite)
e-pasts: **gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv**
Bibliotēkas mājaslapa: **www.neredzigobiblioteka.lv**
Twitter.com — **@LNerB**

Ziņas par grāmatām un citiem jaunumiem

Šī ir valsts aģentūras «Latvijas Neredzīgo bibliotēka» informatīvā brošūra par izdotajām grāmatām Braila rakstā un citiem jaunumiem. Brošūra iznāk reizi gadā un to var saņemt bibliotēkas abonementā, lasītavā vai Braila raksta nodaļā bez maksas.

Grāmata tāpat kā dzīve nevar stāvēt uz vietas. Tai jāattīstās un jākļūst interesantai. Tāpēc Braila raksta nodaļa ir nolēmusi sākot ar nākošo gadu strādāt pie inovatīviem grāmatu piedāvājumiem un lasīšanas iespējām. Kādas tās būs, sekojiet līdzi informācijai mūsu mājaslapā www.neredzigobiblioteka.lv vai portālā [Twitter.com \(@LNerB\)](https://twitter.com/LNerB)

GRĀMATAS BRAILA RAKSTĀ

Zemāk sniedzam sīkāku informāciju par jaunākajām grāmatām Braila rakstā, kas izdotas 2011. gadā. Tās ir sadalītas tematiski. Sadaļā «Daiļliteratūra» apkopotas grāmatas par sociālām zinātnēm, praktisko psiholoģiju, ezotērisku, kā arī dažādu tēmu daiļliteratūra. «Uzziņas literatūra» sevī slēpj enciklopēdijas, eksaktās zinātnes, kā arī likumi un cita juridiska literatūra, bet «Skolas obligātā literatūra» tiek izdota, sadarbojoties ar Strazdumuižas internātvidusskolas skolotājiem. Tās ir grāmatas, kuras skolēniem skolas programmas ietvaros vajag izlasīt.

A. Remess. «DZĪVE KĀ ZIŅĒ»

(2 sējumos)

Grāmata vēsta par Maestro Raimoda Paula vēl vienu talanta šķautni — vella dzīšanu. Sprēgājošo humora un sarkasma žanru komponists sev raksturīgā manierē kopj gadu desmitiem. Andžils Remess, pats būdams jautrības kultivētājs, gan dzirdēto, gan līdzdarbīgi piedzīvoto savijis žiglā stāstījumā. Grāmata sastāv no vairākiem humora pilniem pastāstiem, tāpēc to var izlasīt vienā rāvienā, jo gribas Maestro iepazīt vēl vairāk katra nākamā laikabiedra stāstījumā. Taču grāmatā ir aprakstīti arī daudzu citu cilvēku dzīve un likteņi. Šī grāmata domāta visu paaudžu lasītājiem. Tā ir ļoti gaiša, viegli lasāma grāmata, kuru izlasot, ir sajūta, ka pavadīts omulīgs vakars kopā ar Raimonu Paulu un viņa draugiem, nesteidzīgi dzerot tēju un gremdējoties atmiņās.

I. Kalnāre. «AKTRISE RAGĀRĒS»

(2 sējumos)

Garstāsts «Aktrise Ragārēs» radies no autores Ilzes Kalnāres piedzīvotā Skrīveru pagasta Barišos 1935. gada vasarā. Tā darbība notiek lielās lauku mājās «Ragārēs», pašā Daugavas krastā iepretī Jaunjelgavai. Teātra skolu beigusī Ieva, kas nav ieguvusi vietu teātrī, atstāj Rīgu un darbu fabrikā, lai dotos uz laukiem, salīgt pie saimnieka par vasaras meitu. Visu vasaru blakus ir upe — Daugava —, reizēm rāmi plūstoša, citreiz viļņaina. Līdzīgas ir arī Ievas domas un izjūtas, kad vasara, kas dega mīlestībā, pārtop saltā rudenī.

S. Iserliss. «KĀPĒC BĒTHOVENS IZGĀZA ZUPU?»

(2 sējumos)

Šī grāmata iepazīstina lasītāju ar klasisko mūziku un tās radītājiem no pilnīgi cita skatpunkta: grāmatas autors gluži vai atdzīvina sešus savus iemīļotākos komponistus, aizraujoši stāstīdams par viņu dzīvi un mūziku. Te netrūkst nedz faktu, nedz smieklīgu nostāstu. Un jūs atradīsiet interesantas atbildes uz jautājumiem: Kāpēc Baha dēli tēvu bija iesaukuši par «vecu parūku»? Kāda loma pie pusdiengalda bija ierādīta Stravinska papagailim? Ko pirkstu trenēšanai izgudroja Šūmanis? Un galu galā — kāpēc Bēthovens izgāza zupu?

R. Venta. «AR RĪGAS ATSLĒGĀM KABATĀ»

(1 sējumā)

Dzejoļu krājuma «Ar Rīgas atslēgām kabatā» priekšvārdā dzejnieks Jānis Sirmbārdis Rūtu Ventu sauc par «pēdējo mohikāni»: kabatā žvadz Rīgas dzīvokļa atslēga, bet cienījamā vecuma kundzīte viena pati rosās pa mīļajām lauku mājām. Tāpēc grāmatā sava vieta atvēlēta gan Rīgas ielām, gan lauku ainavām.

Caur gadiem dzejā iezīmējušās galvenās vadlīnijas, kurām dzejniece palikusi uzticīga līdz pat šim brīdim — piesaiste dzīves skaudrajai realitātei un sadzīviski liriskiem vērojumiem:

*«saules aptieka.
mēness aptieka.
vai mums nepietiktu ar sauli,
lai mūsu vainas
izdziedinātu?»*

Viks. «BEZGALĪBAS CENTRĀ»

(1 sējuma)

Leģendārais latviešu bērnu grāmatu autors un dzejnieks Viks aforismu krājumā «Bezgalības centrā» risina mūžsenos jautājumus par cilvēka būtību, dzīves jēgu un savstarpējām attiecībām. Viņa domugraudi ir tik pat skanīgi kā teksti Imanta Kalniņa dziesmām.

Kur ir Pasaules centrs? «Tas ikreiz ir tur, kur manifestējas mīlestība,» atsaucas Viks.

G. Bojārs. «ZĪDA ČŪSKA»

(2 sējumos)

Žurnālists Guntis Bojārs par savu pirmo literāro autordarbu «Zīda Čūska» saka: «Grāmata ir stāsts par sapni, par visdziļāko, kas mīt mūsos ikvienā — sapni par absolūtu mīlestību, taču tā ceļā nostājas neuzticība un mūsdienās cilvēkus arvien postošāka atkarība — seksuālā dziņa.»

Darba gados žurnālistikā izkoptais vērotāja talants autoram ļāvis saskatīt šolaiku vides raksturu un spilgti atklāt to vārdiskās gleznās, radot izsmalcinātu un emocionālu vēstījumu par vīrieša un sievietes attiecībām.

Grāmatā apkopotas esejas par sievietēm, par bērniem, par atkarībām un par alkām pēc absolūtas mīlestības. Interessants vīriešu un sieviešu izjūtu atspoguļojums nelielos citātos, kas atspoguļoti dialoga veidā. Grāmatu var izlasīt vienā dienā, kaut arī tā ietilpst 2 sējumos.

M. Freimanis «ZĀLĪTE TRUŠA DVĒSELEI»

(1 sējuma)

«Ziniet! Vislabprātāk es gribētu būt trusis. Es gribētu, lai mana pasaule beigtos ar pēdējo garšīgo pieneņu lapu,» savas grāmatas ievadā teic mūziķis Mārtiņš Freimanis.

Saviem lasītājiem viņš ir atstājis dzejoļu krājumu, kuru grūti lasīt, nedungojot līdzī grupas «Tumsa» spēlētās melodijas.

UZZIŅAS LITERATŪRA

Sast. Margita Krasnā. «NEPARASTAS IEVĀRĪJUMU RECEPTES»

(1 sējumā)

Ievārījuma gatavošana var kļūt par aizraujošu nodarbi, kura atmodina radošo fantāziju. Šajā izdevumā atradīsiet neparastas receptes, kuras iedvesmos izmēģināt dažādas kombinācijas ar eksotiskiem augļiem. Piemēram, apelsīnu marmelāde ar kanēli, bumbieri medū, greipfrūtu ievārījums ar degvīnu vai zemeņu ievārījums ar šampanieti.

Pēc skaidrā un saprotamā konservu sagatavošanas apraksta šis darbiņš būs pa spēkam katrai saimniecei!

Grāmata Braila rakstā pie saviem lasītājiem nonāks 2012. gada janvārī un drīz pēc tam Braila raksta nodaļa rīkos īpašus, vēl nebijušus, grāmatas atklāšanas svētkus.

J. Cibuļs. «VALODU BRĪNUMAINĀ PASAULE»

(3 sējumos)

Braila rakstā iznākusi jauna Jura Cibuļa grāmata «Valodu brīnumainā pasaule», kas būs nozīmīgs palīgs ne tikai filoloģijas jomā studējošajiem, bet arī vidusskolas audzēkņiem, kas rakstīs referātus vai veidos Zinātniski pētniecisko darbu par latviešu valodu cittautu valodu starpā.

Grāmata saviem lasītājiem atklāj nezināmas ciltis un tautas. Tā stāsta par to sadzīves un valodu problēmām, kuras reizēm ir gan kuriozas, gan traģiskas, jo katru gadu

pasaulē izmirst vairākas tautas, neatgriezeniski izzūd daudzas valodas. Grāmatu iesakām visiem, kas interesējas par ģeogrāfiju, tautām, valodām.

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSME

(1 sējumā)

Šis ir 2. atjaunotais Latvijas Republikas pamatlikumu kopums Braila rakstā, kas sevī ietver nodaļas par Saeimas, valsts prezidenta un ministru kabineta darbību, par likumdošanu, tiesu varu, valsts kontroli un cilvēka pamattiesībām. Pēdējās izmaiņas Valsts Satversmē veiktas 2010. gada 2. novembrī.

SKOLAS OBLIGĀTĀ LITERATŪRA

A. Skujiņa. «VĒL VISS NAV PASPĒLĒTS...»

(2 sējumos)

Austras Skujiņas fenomenu veido gan dzejnieces romantiskā personība, gan traģiski īsā dzīve, kas apvīta ar zināmu mistiku. 1932. gada 5. septembra pusnaktī pirms pirmās grāmatas izdošanas, 23 gadu vecumā dzejniece noslīcinājās Daugavā.

Viņas dzejā dominē sapņainas un skaudras skumjas, savukārt lirisko pasauli autore attēlo kā labirintu vai būri, no kura gaužām grūti atrast izeju.

Reti kurš bez emocijām spēj klausīties Igo dziedāto dziesmu «Meitenei kafejnīcā», kurai vārdu autore ir Austra Skujiņa:

*Skumjas acis jums šovakar,
Skumjas kā gaistoši dūmi.
Nolūzis pēdējais ziedu zars
Līganam sapņu krūmam...*

L. Muktupāvela. «CILPA»

(4 sējumos)

Laima Muktupāvela savu trešo grāmatu «Cilpa» dēvē par romānu-rāgu. Kāpēc rāga? Varbūt tāpēc, ka šis stāsts ir krāsains un pārpilns ar fantāzijas tēliem kā indiešu mūzikas rāga. Te savijas pasaku un teiku pasaule ar mūsdienīgo.

Mazais ciemats Cilpa ir civilizācijas neskarta vieta, kam lielpilsētas kultūra un nelaimes vēl svešas. Šeit dzīvo tikai pieci cilvēki, četrus māju iemītnieki, un tie sadzīvo ar Viņiem — neredzamām, bet nojaušamām būtnēm no citas pasaules. Tur mīt sumpurņi, pūķi, vilkači, laumiņas, spārnoti zirgi un zalkši ar zelta kroņiem. Viņi visi atraduši drošas mājas «Cilpā». Taču pienāk brīdis, kad pilsētnieki grasās izjaukt sen valdošo kārtību un mieru ciemā.

LASĪTAVĀ

Lasītavā ir iespējams saņemt bezmaksas avīzīti «Bazūne», kuras galvenās rubrikas ir «Bibliotēkas ziņas», «Lasītājs runā», «Dzeja», «Pietuka Krustiņš». Tā iznāk reizi mēnesī, un to var saņemt katra mēneša pirmajā pirmdienā gan redzīgo, gan Braila rakstā. Avīzītes tekstus veido gan bibliotēkas darbinieki, gan paši lasītāji. Vispopulārākā ir rubrika «Pietuka Krustiņš», kurā tiek publicēti citāti no brāļu Kaudzīšu romāna «Mērnīku laiki», kā arī no Jāņa Kalniņa grāmatas «Kalnu Kaibēni», kurā ir aprakstīta Kaudzīšu biogrāfija. Citāti ir aktuāli un saistoši arī šībrīža notikumiem gan valstī, gan pašā bibliotēkā.

Lasītavā notiek daudz dažādu un interesantu pasākumu, pēc kuriem lasītavas plauktos ir atrodama atbilstošai tēmai izvēlēti materiāli. Cītīgi sekojiet līdzī informācijai

mājaslapā un Twitter sarakstē un nāciet baudīt pasākumu burvību, jo pēc katra pasākuma ikviens aiziet ar prieku un pacilātību sirdī.

Pateicoties studējošiem jauniešiem, lasītavas plaukti ir papildināti ar dažādiem mācību materiāliem filoloģijas un mūzikas pedagoģijas jomā (sīkāka informācija pie lasītavas bibliotekāres Aldas Zariņas).

GRĀMATAS SAGATAVOŠANĀ

Inga Ābele. «**Sniega laika piezīmes**» (5 sējumos) —
iznāks jau 2012. gada februārī.

Stīvens Hokings. «**Visums riekstu čaumalā**»
(3 sējumos)

Māra Jakubovska. «**Akmeņi, Akmentiņi...**» (3 sējumos)

Ulrika Dāvidsone. «**Veselīgi ēdieni. GI receptes visai ģimenei**» (2 sējumos)

Agnese Jauna. «**Mana Francija jeb Ardievu, Sniegs!**»
(1 sējumā)

Paramhansa Yogananda. «**Karma un reinkarnācija**»
(1 sējumā)

Leo Perucs. «**Leonardo un Jūda**» (3 sējumos)

Barbara Bergere. «**Vai tava dzīve ir laimīga?**»
(3 sējumos)

Māris Ruks. «**Spridzinātāji**» (4 sējumos)

Roberts T. Kijosaki, Šārona L. Lektere. «**Bagātais tētis, nabagais tētis**» (4 sējumos)

Mirzakarīms Norbekovs. «**Muļķa pieredze jeb kā atgūt redzi un tikt valā no acenēm**» (4 sējumos)

INFORMĀCIJA VISIEM

Ikvienam lasītājam ir iespēja saņemt viņam interesējošos materiālus Braila rakstā. To var izdarīt divējādi:

1. dodoties uz bibliotēkas Braila raksta nodaļu pie tās vadītājas Guntas Bites un veicot pasūtījumu. Teksti tiek pārvērsti un izdrukāti Braila rakstā vienas nedēļas laikā. Tekstu apjoms Braila rakstā nedrīkst pārsniegt 10 (A4) formāta lapas, t.i., 16`000 zīmes. Maksimālais pasūtījuma apjoms uz vienu cilvēku nedrīkst pārsniegt 100 lapas mēnesī. Pasūtīto materiālu lasītājs saņem iesietu spirālē vai saskavotu.

2. Lasītavā ir iespēja pašiem materiālu ieskenēt un ar *Jaws* programmatūras palīdzību noklausīties tā saturu, kā arī nepieciešamības gadījumā ar tastatūras un Braila raksta rindas palīdzību rediģēt, un, izmantojot printeri *Index 4x4 PRO*, izdrukāt Braila rakstā. Šī iespēja pašam darboties īpaši noderīga studējošiem redzes invalīdiem, jo lasītavā izdrukātā materiāla biezums nav ierobežots. Lai to varētu izdarīt, lasītājam ir jāprot darboties ar datoru un Braila raksta rindu.

Lai Braila raksta nodaļa varētu pilnvērtīgi strādāt un produktīvāk apmierināt lasītāju vēlmes ir nepieciešama cieša sadarbība. Šī sadarbība ir svarīga abām pusēm, tāpēc nodaļas kolektīvs būs pateicīgs par jūsu idejām un vēlmēm, paziņojot par tām nodaļas vadītājai. Būsim priecīgi par jūsu ieteikumiem!

Lai nākošgad varētu veidoties labāka sadarbība ar lasītājiem, Braila raksta nodaļa nolēmusi rīkot sistemātiskas

tikšanās ar lasītājiem atvērto durvju dienās vai kafijas pēcpusdienās.

Savukārt, lai informācija par nodaļas darbību nonāktu līdz plašākai sabiedrībai, aicinām apmeklēt mūsu nodaļu ekskursijās. Tās gaitā varēsiet ne tikai iepazīties ar Braila raksta grāmatu tapšanas procesiem, bet arī izmēģināt savus spēkus Braila rakstībā.

Nodaļa rīko arī dažādus pasākumus un praktiskos seminārus, kā arī veic apmācību darbam ar Braila raksta printeri. 2011. gada 26. novembrī nodaļas vadītāja pirmo reizi organizēja praktisko semināru jauniešiem «Es zinu, ka es varu!» par projektu rakstīšanas nosacījumiem. Sakarā ar semināra veiksmīgajiem rezultātiem, nodaļa, sākot ar nākošo gadu, šādus seminārus rīkos vairāk. Dalībnieki tajos var būt gan cilvēki ar īpašām vajadzībām, gan arī bez veselības problēmām. Šāda veida dalībnieku dažādība veiksmīgāk palīdz abu sociālo grupu mijiedarbībai un attīstībai.